

KINOŚWIAT

E D U K A C J I

SZCZĘKI OPADNĄ

**MATERIAŁY EDUKACYJNE INSPIROWANE FILMEM
„FOKI KONTRA REKINY”**

Gatunek: animacja/ komedia

Produkcja:

Reżyseria polskiej wersji językowej: **Maciej Kosmala**

Dialogi: **Piotr Cieński**

Obsada polskiej wersji językowej:

CLAGGART – Grzegorz Pawlak

QUINN – Maciej Dybowski

BENEK – Otar Saralidze

BRICK – Szymon Kuśmider

BETKA – Agnieszka Mrozińska

ZGRYZ – Mirosław Zbrojewicz

KŁAP – Krzysztof Szczepaniak

MARIOLA – Małgorzata Gradkowska

GERALDO – Przemysław Bluszcz

FOKUS – Sebastian Machalski

ROZKAZ – Maciej Maciejewski

DAVE – Michał Piel

W pozostałych rolach:

Maksymilian Michasiów, Krzysztof Grabowski, Maciej Kosmala, Anna Ułas, Magdalena Herman – Urbańska, Stefan Kubiak, Krzysztof Tymiński, Joanna Derengowska, Kamil Pruban, Karol Jankiewicz, Przemysław Glapiński, Diana Zmojska, Brygida Turowska, Edyta Torhan, Mirosław Wieprzewski i inni.

Animowana komedia o zwariowanych fokach, przed którymi lepiej sływać i cwanych rekinach, którym opadną szczęki! Rify koralowe żartów oraz ocean akcji i przygód już czekają w nowym filmie producentów i twórców hitów „ZAMBEZIA”, „KUMBO” oraz „AINBO – STRAŻNICZKA AMAZONII”. W angielskiej wersji językowej filmu głosów swoich użyczyli: J.K. Simmons – gwiazda megahitu „Spider-Man: Bez drogi do domu”, weteran kina akcji Dolph Lundgren oraz idealnie pasujący do roli foki ze względu na swój przydomek... Seal!

Quinn jest uroczą, ale i zadziorną foką, która chętnie wystrzępiłaby płetwę niejednemu żarłaczowi. Niestety, odkąd gang rekinów pod przywództwem niejakiego Grimesa na dobre zdomował się w podwodnej okolicy, ciężko o zadowalające jedzenie poza resztkami z uczt zębatach drapieżników. Tak być nie może! Quinn postanawia skompletować drużynę marzeń i przepędzić raz na zawsze swoich uzbrojonych po zęby wrogów. W skład foczego oddziału do zadań specjalnych wejdą największe asy podmorskiej żegluga, a w ich płetwach znajdzie się sprzęt, z którym (prawie) nie ma żartów: samopompujące się miny rozdymkowe, krabowe pistolety, barakudy dalekiego zasięgu i oczywiście naładowane odnawialną energią węgorze elektryczne. Gdy na horyzoncie pojawi się wielka uczta w postaci ławicy sardynek – podwodne manewry najwyższy czas będzie zacząć!

„MORZA I OCEANY”

Cele ogólne:

- wzbogacenie wiadomości dzieci na temat mórz i oceanów
- rozbudzanie zainteresowania mieszkańcami mórz i oceanów
- uświadomienie różnorodności organizmów w świecie przyrody
- budzenie zainteresowań przyrodniczych i ciekawości poznawczej

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wskazuje na mapie oceany i morza
- wie, czym różni się ocean i morze
- wyjaśnia, dlaczego Ziemię nazywamy błękitną planetą
- rozpoznaje i nazywa wybrane zwierzęta żyjące w oceanach
- dostrzega różnorodność gatunków w świecie zwierząt
- swobodnie i śmiało wypowiada się na określony temat
- układa puzzle z funkcją obrotu
- wyszukuje pary takich samych obrazków
- rozwija pamięć i spostrzegawczość wzrokową
- ilustruje piosenkę ruchem
- prawidłowo reaguje ruchem na słyszaną muzykę
- wykonuje zadania zgodnie z instrukcją
- łączy obrazek z cieniem
- aktywnie uczestniczy w proponowanych działaniach

Formy pracy:

indywidualna, zespołowa i grupowa

Środki dydaktyczne:

komputer z dostępem do internetu, tablica interaktywna, fotografie przedstawiające faunę oceanu, mapa fizyczna świata, kolorowe chustki, materiały do zabawy badawczej (wysokie plastikowe butelki z korkiem, olej, woda, niebieski barwnik spożywczy), karty pracy „Znajdź cień”

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1 Nawiązanie do filmu „Foki kontra rekiny”:

- swobodne wypowiedzi dzieci na temat przygód bohaterów filmu oraz miejsca akcji

2 „Morskie plotki” – słuchanie piosenki w serwisie YouTube (2’26):

<https://www.youtube.com/watch?v=sYsxXkiKYRU> *

- wyjaśnienie pojęć: morze, ocean

- ocean – rozległy obszar słonych wód oblewający lądy ze wszystkich stron (Sj); w skład oceanów wchodzi mniejsze obszary wodne, jak morza, zatoki i cieśniny, które od pełnych wód oceanicznych mogą być oddzielone półwyspami, wyspami lub archipelagami
- morze – rozległy obszar słonej wody, mniejszy niż ocean

■ wymienianie różnic między morzem a oceanem

- główną różnicą między morzami a oceanami jest zasięg; wszystkie morza są mniejsze niż oceany – zwykle są zamknięte i znajdują się między lądem a oceanami; oceany są wodami otwartymi i znacznie głębszymi; na całym świecie jest 5 oceanów

3 „Oceany na mapie” – wskazywanie na mapie świata:

- analiza kolorów na mapie
- wskazywanie obszarów w kolorze niebieskim
- wymienianie nazw oceanów
  - Ocean Atlantycki, Ocean Spokojny (Pacyfik), Ocean Indyjski, Ocean Południowy, Ocean Arktyczny
- porównywanie wielkości oceanów
- uzasadnianie, dlaczego Ziemię nazywamy błękitną planetą
  - dlatego, bo z kosmosu widać głównie wody mórz i oceanów; ponad 70% powierzchni kuli ziemskiej pokrywa woda

4 „W oceanie” – układanie puzzli:

<https://www.digipuzzle.net/kids/intheocean/puzzles/jigsaw.htm?language=english&linkback=../../education/intheocean/index.htm>

- zapoznanie ze sposobem odwracania i układania puzzli
- układanie obrazka przedstawiającego zwierzęta żyjące w oceanach
- opisywanie wyglądu oceanu
- wymienianie nazw innych zwierząt oceanicznych

5 „Zwierzęta oceaniczne” – gra typu memory:

<https://www.digipuzzle.net/kids/intheocean/puzzles/memory.htm?language=english&linkback=../../education/intheocean/index.htm>

- wyszukiwanie par takich samych obrazków
- zapoznanie z pojęciem: fauna
  - fauna – ogół gatunków zwierząt charakterystycznych dla danego obszaru lub środowiska (Sjp)

6 „Rybki w oceanie” – zabawa muzyczno-ruchowa z wykorzystaniem kolorowych chustek:

- pokazywanie gestów i ruchów zgodnie z instrukcją
- naśladowanie dźwięków
- ilustrowanie piosenki ruchem

7 „Ocean w butelce” – zabawa badawcza:

<https://www.youtube.com/watch?v=yY3Ow1aelc0>

- przygotowanie materiałów: wysoka butelka, olej, woda, niebieski barwnik spożywczy
- wlewanie wody do połowy butelki
- dodawanie niebieskiego barwnika i mieszanie, żeby rozpuścić barwnik
- dolewanie oleju
- przechylanie butelki w celu wytworzenia oceanicznych fal
- dzielenie się spostrzeżeniami

8 „Znajdź cień” – łączenie z cieniem:

<http://www.supercoloring.com/puzzle-games/find-the-correct-shadow-of-fish-octopus-snail-stars-crab>

- rozpoznawanie i nazywanie zwierząt na obrazkach
- łączenie obrazków z odpowiednim cieniem
- sprawdzenie poprawności wykonania zadania

9 „W morskiej głębinie” – masaż z wykorzystaniem muzyki relaksacyjnej:

<https://www.youtube.com/watch?v=77YwsoKsNV8>

- dzieci siadają w kole jedno za drugim i kładą ręce na plecach siedzącego przed nimi kolegi/koleżanki
- nauczyciel recytuje tekst wiersza, a dzieci wykonują odpowiednie ruchy na plecach uczestników zabawy

Pływają rybki w oceanie – rysujemy poziome fale palcami obu rąk

tańczą na falach w słońca blasku – rysujemy koła

A gdy zgłodnieją szukają na dnie jedzenia w drobnym piasku – delikatne uderzamy opuszkami palców

Po dnie wędrują ogromne kraby, dumnie po piasku kroczą – poruszamy palcami z góry na dół i odwrotnie

Morskie ślimaki wolniutko idą, gdy widzą kraba w muszli się kryją – rysujemy powoli spiralę od środka na zewnątrz

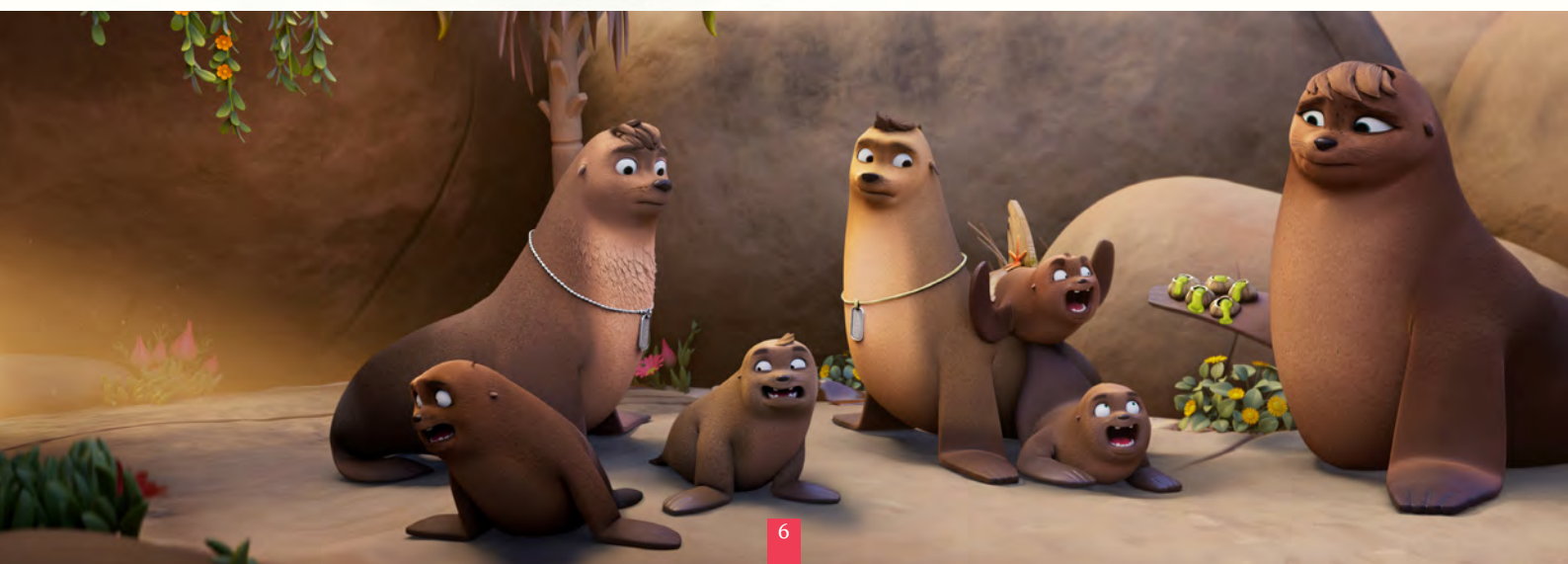
Wąż morski wiję się zygzakami – rysujemy zygzaki,

zagląda chętnie pod każdy kamień – rozsuwamy dłonie na boki

Gdy rekin się tu zakradnie – stukamy lekko piąstkami od dołu do góry

rybki i kraby kryją się na dnie – szybki ruch piąstkami w dół wzdłuż kręgosłupa.

Scenariusz zajęć opracowała mgr Wiesława Twardowska, nauczycielka wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego.

„POZNAJEMY FOKI”

Cele ogólne:

- wzbogacenie wiadomości uczniów na temat wyglądu, zwyczajów, sposobu poruszania się i odżywiania fok oraz przystosowania do warunków, w jakich żyją
- uświadomienie różnorodności organizmów w świecie przyrody
- rozbudzanie zainteresowań przyrodniczych i ciekawości poznawczej
- rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy jako formy wymiany informacji

Cele operacyjne:

Uczeń:

- poszerza wiadomości na temat fok
- opisuje przystosowanie fok do środowiska, w jakim żyją
- dostrzega różnorodność gatunków w świecie zwierząt
- rozumie potrzebę ochrony gatunkowej zwierząt
- wie, co zagraża fokom
- swobodnie i śmiało wypowiada się na określony temat
- rozwija umiejętność kulturalnego dyskusowania
- wzbogaca słownictwo
- składa obrazek z 16 części
- rozwija spostrzegawczość wzrokową
- doskonali wrażliwość słuchową
- poszerza doświadczenia plastyczne
- aktywnie uczestniczy w proponowanych działaniach

Formy pracy:

indywidualna i zespołowa

Środki dydaktyczne:

komputer z dostępem do internetu, tablica interaktywna; fotografie przedstawiające różne gatunki fok, mapa fizyczna świata, materiały do zabawy rytmicznej (klocki, patyczki) oraz plastycznej (białe skarpetki typu stopka, biały i różowy filc, białe pluszowe druczki kreatywne, samoprzylepne oczy, klej winylowy, wata, nożyczki)

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- 1 Nawiązanie do filmu „Foki kontra rekiny”:
  - swobodne wypowiedzi uczniów na temat bohaterów filmu i ich przygód

- 2 „Zgadnij, kto to?” – ćwiczenia słuchowe:

- słuchanie i odpadywanie źródła dźwięków
- oglądanie filmu „Głosy fok” (2’57)
https://www.youtube.com/watch?v=Ck_n9zmnKzQ&t=17s

- dzielenie się spostrzeżeniami na temat sposobów porozumiewania się fok
  - foki potrafią doskonale komunikować się: ich komunikacja opiera się na chrząkaniu i uderzaniu płetwami o tafele wody

3 „Foka pospolita” – układanie puzzli:
<https://puzzlefactory.pl/pl/puzzle/graj/zwierzeta/243736-foka-pospolita#5x4>

- oglądanie fotografii przedstawiającej fokę pospolitą
- opisywanie jej wyglądu
- wybieranie poziomu trudności (12 części)
- układanie fotografii z części
- sprawdzenie poprawności wykonania zadania

4 „Foki” – oglądanie filmu edukacyjnego lub fotografii przedstawiających foki (13'57):
<https://vod.tvp.pl/video/zagadki-zwierzogromadki,odc-7-foki,44565336>

- opisywanie sposobu poruszania się, odżywiania oraz zwyczajów fok
- zapoznanie z przystosowaniem fok do środowiska, w którym żyją
  - to zwierzęta stadne, które prowadzą wodno-lądowy tryb życia
  - opływowy kształt ciała oraz płetwy ułatwiają im szybkie pływanie
  - gruba warstwa tłuszczu chroni je przed zimnem
  - mają bardzo dobry słuch i doskonały wzrok, ale słaby węch
  - są niezwykle zwinne w wodzie i doskonale łowią ryby, które są ich podstawowym pożywieniem (śledzie i ryby dorszowate) oraz małże i skorupiaki (np. pąkle)
  - w poszukiwaniu pożywienia potrafią nurkować na głębokość ponad 200 metrów i pozostawać pod wodą nawet 20 minut
  - wrażliwe na drgania wasy (wibrysy) pozwalają fokom wyczuć i wysledzić rybę nawet 35 sekund wcześniej niż przemknęła w ich otoczeniu
  - potrafią spać nie tylko na lądzie, ale także unosząc się na powierzchni wody lub też pod wodą; nie przerywając snu, bezwiednie wynurzają się na powierzchnię, aby zaczerpnąć powietrza
- zapoznanie z miejscami występowania fok na świecie (z wykorzystaniem mapy fizycznej świata)
  - północne tereny Oceanu Atlantyckiego, wody Ameryki Północnej i północnej Europy
- wymienianie gatunków fok żyjących w Polsce
  - foka szara, foka obrączkowana i foka pospolita
- zwrócenie uwagi na to, że foka jest morskim ssakiem, drapieżnikiem, najbardziej rozprzestrzenionym przedstawicielem płetwonogich
- wyjaśnienie pojęć: ssaki, ssaki morskie, płetwonogie
  - ssak – kręgowiec, którego młode żywią się mlekiem matki (Sj)
  - ssaki morskie – ssaki, które większość swojego życia spędzają w słonych wodach mórz i oceanów
  - drapieżnik – zwierzę żywiące się mięsem innych zwierząt (Sj)
  - płetwonogie – ssaki morskie wyposażone w płetwy, prowadzące częściowo wodny tryb życia

5 „Foki” – zabawa orientacyjno-porządkowa:

- uczniowie maszerują po sali w dowolnych kierunkach, a na hasło „Foki!” przechodzą do leżenia przodem
- foki rozglądają się (powoli unoszą się na rękach, nogi złączone na dywanie); spoglądają w górę i na boki

6 „Co to znaczy, że foki w Polsce podlegają ścisłej ochronie gatunkowej?” – burza mózgów:

- zapoznanie dzieci z zasadami uczestnictwa w burzy mózgów
  - swobodne zgłaszanie pomysłów i wymiana poglądów
  - wybór najtrafniejszych wypowiedzi
- ścisła ochrona gatunkowa fok ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony fok i ich siedlisk, zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej; w Polsce zakazuje się także umyślnego płoszenia lub niepokojenia fok

7 „Co zagraża fokom?” – próba dyskusji:

- wymiana zdań i argumentowanie swoich wypowiedzi
  - próby refleksji w odniesieniu do własnych i cudzych wypowiedzi
  - podejmowanie prób obrony własnego zdania
  - podsumowanie dyskusji przez nauczyciela
- zanieczyszczenie wody (ścieki, śmieci), turystyka, hałas, zmniejszanie zasobu ryb

8 „Jak możemy pomóc fokom?” – dzielenie się pomysłami:

- podsumowanie wypowiedzi dzieci
- gdy zauważymy fokę na plaży nie podchodzimy do niej (im dalej będziemy, tym lepiej)
- nie należy zbliżać się do foki z psem (który powinien być na smyczy)
- najlepiej o spotkaniu foki poinformować Stację Morską

9 „Przyjaciel foczki” – zabawa rytmiczna (2’05):

<https://www.youtube.com/watch?v=Od4UWl66ns4&t=120s> *

- zabawa z wykorzystaniem efektów akustycznych powstających przy ruchu własnego ciała (klaskanie, tupanie, cmokanie)
- tworzenie akompaniamentu do piosenki z wykorzystaniem przedmiotów z otoczenia: klocki, patyczki

10 „Foka” – gra online memory:

<https://wordwall.net/pl/resource/7075566/memory-foka> *

- dobieranie par takich samych obrazków

11 „Skarpetkowa foka” – praca przestrzenna (od 7’15 – 9’46):

<https://vod.tvp.pl/video/zagadki-zwierzogromadki,odc-7-foki,44565336> *

- wycinanie z białego filcu 4 płetw foki
- nacinanie każdej płetwy z dwóch stron
- przekładanie drucika kreatywnego przez nacięcia w dwóch płetwach
- przymocowywanie płetw drucikiem do podeszwy skarpetki
- zawiązywanie końców drucika tak, żeby płetwy się nie ruszały
- wypychanie watą skarpetki
- formowanie kształtu foki
- wycinanie kształtu pyszczka z białego filcu, a z różowego noska
- sklejanie elementów pyszczka i naklejanie na głowę foki
- doklejanie oczu
- podsumowanie działań dzieci
- zorganizowanie wystawy prac

„W POSZUKIWANIU REKINÓW”

Cele ogólne:

- wzbogacenie wiadomości uczniów na temat wyglądu, zwyczajów, sposobu poruszania się i odżywiania rekinów oraz przystosowania do warunków, w jakich żyją
- uświadomienie różnorodności organizmów w świecie przyrody
- rozbudzanie zainteresowań przyrodniczych i ciekawości poznawczej
- kształtowanie umiejętności mądrego i odpowiedzialnego współżycia człowieka z przyrodą

Cele operacyjne:

Uczeń:

- poszerza wiadomości na temat rekinów
- opisuje przystosowanie rekinów do środowiska, w jakim żyją
- wymienia kilka gatunków rekinów
- dostrzega różnorodność gatunków w świecie zwierząt
- rozumie potrzebę ochrony gatunkowej zwierząt
- wie, co zagraża rekinom
- swobodnie i śmiało wypowiada się na określony temat
- składa obrazek z części
- dodaje i odejmuje w zakresie 15
- rozwija spostrzegawczość wzrokową
- doskonali koordynację wzrokowo-ruchową
- bawi się przy muzyce
- poszerza doświadczenia plastyczne
- aktywnie uczestniczy w proponowanych działaniach

Formy pracy:

indywidualna, zespołowa i grupowa

Środki dydaktyczne:

komputer z dostępem do internetu, tablica interaktywna; fotografie przedstawiające różne gatunki rekinów, mapa fizyczna świata, karty pracy dla każdego ucznia (ćwiczenia grafomotoryczne, zabawy matematyczne), 2 linki gimnastyczne, materiały do zabawy plastycznej (biały i niebieski papier, gąbki do malowania, samoprzylepne oczy, patyczki higieniczne, biała farba, czarny marker, nożyczki, klej)

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1 Nawiązanie do filmu „Foki kontra rekiny”:

- swobodne wypowiedzi uczniów na temat bohaterów filmu i ich przygód

2 „Najgroźniejsze rekiny świata” – oglądanie filmu edukacyjnego lub fotografii przedstawiających rekiny (7’46):

<https://www.youtube.com/watch?v=2FOFcDSgA7Y>

- zapoznanie z miejscami występowania rekinów na świecie (z wykorzystaniem mapy fizycznej świata)
  - żyją w wodach słonych; zasiedlają morza tropikalne i subtropikalne, nieliczne także wody arktyczne (rekin polarny); wiele wnika do wód śródlądowych

- wymienianie poznanych gatunków rekinów
  - żarłacz błękitny, głowomłot pospolity, żarłacz białopłetwy, żarłacz tygrysi, żarłacz tępogłowy
- opisywanie sposobu poruszania się, odżywiania oraz zwyczajów rekina
- zapoznanie z przystosowaniem rekinów do środowiska, w którym żyją
  - opływowy, wrzecionowaty tułów oraz płetwy ułatwiają im szybkie pływanie
  - dzięki szkieletowi z chrząstki są o wiele lżejsze, ale ich wątroby wypełnia gęsty olej, dzięki któremu zachowują możliwość precyzyjnego poruszania się pod wodą
  - brak pęcherza pławnego sprawia, że aby utrzymać stateczność i nie opaść na dno, zmuszone są do ciągłego pływania (nigdy nie zasypiają)
  - najgroźniejsze gatunki rekinów mają ostre i spiczaste zęby, ułożone w szeregi, stopniowo zużywane i zastępowane nowymi
  - żywią się pokarmem zwierzęcym – są drapieżnikami (żarłacz ludojad), ale spotykane też są rekiny planktonożerne (rekin wielorybi)
  - wyczuwają swoje ofiary z dużych odległości dzięki rozwiniętemu zmysłowi węchu (potrafią wyczuć nawet niewielką ilość krwi w wodzie)
  - mają największe mózgi wśród ryb i dysponują zmysłami wzroku, węchu, słuchu (potrafią usłyszeć subtelne dźwięki), smaku, dotyku, linii bocznej (wyczuwanie drobnych przemieszczeń wody) oraz elektrorepcji (wyczuwanie zmian pola elektrycznego), dzięki czemu potrafią upolować nawet ukryte ofiary
  - oczy rekinów znajdują się na bokach ich głów, dzięki czemu mogą widzieć w szerszej perspektywie
  - widzą w ciemnościach 10-krotnie lepiej niż człowiek
  - komunikują się między sobą za pomocą ruchów – potrafią ruszać głową i pływać zygzakiem, a sygnały te są bezbłędnie interpretowane przez inne rekiny

3 „Rekin i ryby” – zabawa bieżna:

- nauczyciel za pomocą lin wyznacza dwa pola dla rybek, a pomiędzy nimi ocean dla rekinów, a następnie dzieli uczniów na dwie grupy ryb oraz wyznacza dwoje dzieci, które będą rekinami
- zadaniem rybek jest przemieszczanie się przez ocean (z jednego pola na drugie) tak, żeby nie dać się złapać rekinowi
- zabawa kończy się, kiedy wszystkie rybki zostaną złapane

4 „Rekin” – układanie puzzli:

https://www.grypuzzle.pl/puzzle-rekin_8260.html

- wybieranie poziomu trudności (6, 12 lub 20 części)
- wybieranie kształtu puzzli
- układanie z części obrazka przedstawiającego rekina
- porównywanie czasu wykonania zadania

5 „Rekin” – ćwiczenia grafomotoryczne:

- rysowanie rekina po śladzie

<https://tiny.pl/9s985>

- rysowanie drogi w labiryncie

<https://museprintables.com/download/maze/shark/>

- szukanie drogi rybki do koralowej rafy

<https://i.pinimg.com/originals/0a/e5/c3/0ae5c373bca83ef68e9fafa01676a3ae.gif>

6 „Policz rekiny” – zabawa matematyczna:

<http://preschoolpowolpackets.blogspot.com/2016/06/free-i-can-count-to-10-sharks.html>

- liczenie rekinów na obrazku
- wpisywanie w okienka odpowiednich liczb
- porównywanie wyników

7 „Matematyka z rekinem” – dodawanie i odejmowanie:

<http://www.miniaturemasterminds.com/2015/05/15/printable-shark-frenzy-math-worksheet/>

- dodawanie i odejmowanie w zakresie 15
- uzupełnianie brakujących liczb w zapisach działań
- sprawdzenie poprawności wykonania zadania

8 „Co zagraża rekinom?” – burza mózgów:

- zapoznanie dzieci z zasadami uczestnictwa w burzy mózgów

- swobodne zgłaszanie pomysłów i wymiana poglądów

- **wybór najtrafniejszych wypowiedzi**

- największym zagrożeniem dla rekinów są ludzie (nadmierny połowy w celach konsumpcyjnych), którzy zabijają rekiny dla ich płetw (zupa azjatycka, steki), chrząstek (leki), wątroby (olej), mięsa, zębów oraz zanieczyszczenia wód
- jeśli tempo wymierania rekinów znacznie wzrośnie, za kilka lat morza i oceany mogą zostać pozbawione rekinów, co pociągnie za sobą ogromne konsekwencje dla środowiska (rekiny mają wpływ na cały ekosystem: jako drapieżnicy szczytowi odżywiają się zwierzętami z niższych poziomów łańcucha pokarmowego, co pozwala na utrzymanie równowagi w ekosystemie morskim)
- międzynarodowi eksperci wzywają w związku z tym do natychmiastowego wprowadzenia całkowitej ochrony najbardziej zagrożonych gatunków

9 „Baby shark” – zabawa muzyczno-ruchowa:

<https://www.youtube.com/watch?v=j8z7UjET1Is>

- ilustrowanie piosenki ruchem

10 „Rodzina rekinów” – wycinanka przestrzenna:

<https://www.youtube.com/watch?v=GE7LjtK8KeM&t=303s>

- odrysowywanie i wycinanie 1 dużego koła, 2 średnich i 2 małych z niebieskiego papieru i składanie ich na pół
- malowanie brzucha rekina za pomocą gąbki na jasnoniebieski kolor
- rysowanie ogona i płetw na niebieskim papierze, wycinanie i naklejanie na sylwetkę rekina
- przyklejanie oczu
- rysowanie czarnym markerem szczegółów oczu, pyska oraz szczelin skrzelowych rekina
- malowanie zębów rekina za pomocą patyczka higienicznego z wacikiem i białej farby
- podsumowanie działań uczniów
- zorganizowanie wystawy prac

Scenariusz zajęć opracowała mgr Wiesława Twardowska, nauczycielka wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego.

„FOKI KONTRA REKINY”

Cele ogólne:

- kształcenie umiejętności kulturalnego dyskutowania
- rozwijanie umiejętności tworzenia jasnej i efektywnej argumentacji
- wzmacnianie poczucia pewności siebie
- kształtowanie umiejętności mądrego i odpowiedzialnego współżycia człowieka z przyrodą

Cele operacyjne:

Uczeń:

- rozwija umiejętność wypowiadania się na forum
- potrafi bez lęku wyrazić własne zdanie, które różni się od zdania pozostałych uczestników rozmowy
- przyjmuje ze spokojem i wyrozumiałością odmienne zdanie od własnego i powstrzymuje się od wyśmiewania i krytykowania
- rozumie, że każdy ma prawo mieć zdanie odmienne na dany temat
- uświadamia sobie, że wypowiedziane zdanie na jakiś temat, sądy i oceny można zmienić pod wpływem dyskusji
- uczy się dyskutowania, wymiany zdań, argumentowania swoich wypowiedzi z umiejętnością uważnego słuchania partnera
- podejmuje próby obrony własnego zdania
- uświadamia sobie możliwość dochodzenia w dyskusji do kompromisu
- rozumie potrzebę ochrony zagrożonych gatunków
- wzbogaca wiedzę na temat fok i rekinów
- aktywnie uczestniczy w proponowanych działaniach

Formy pracy:

indywidualna, zespołowa i grupowa

Środki dydaktyczne:

tablica interaktywna lub komputery z dostępem do internetu, tablica interaktywna; fotografie przedstawiające fokę i rekina, karteczki z informacjami na temat fok lub rekinów, linka gimnastyczna

Przebieg zajęć:

1 Nawiązanie do filmu „Foki kontra rekiny”:

- swobodne wypowiedzi uczniów na temat bohaterów filmu oraz ich przygód

2 „Foki kontra rekiny” – oglądanie oficjalnego zwiastuna filmu:

https://www.youtube.com/watch?v=TkN_f6Fb_VU

- dzielenie się spostrzeżeniami na temat konfliktu oraz postępowania fok i rekinów

3 „Foki czy rekiny?” – tworzenie mapy myśli:

- chętni uczniowie losują jedną karteczkę z informacją na temat fok lub rekinów, a następnie umieszczają ją pod fotografią fok lub rekina, uzasadniając swój wybór
- pozostali uczniowie starają się udzielić osobie przemawiającej informacji zwrotnej

Foka	Rekin
To morski ssak.	To drapieżna ryba.
Ma słaby węch.	Ma szkielet zbudowany z chrząstki.
Unika wypływania na otwarte wody.	Nie ma pęcherza pławnego.
Prowadzi wodno-łądowy tryb życia.	Wyczuwa zmiany pola elektrycznego.
Ma niezwykle wrażliwe wąsy.	Ma wspaniały słuch i węch.
Potrafi spać pod wodą.	Słynie ze stałego odrastania zębów.
Potrafi nurkować długo i na duże głębokości.	Wyczuwa drobne przemieszczenia wody.
Ma ciało pokryte gęstym futrem.	Ma ciało pokryte łuskami.
Lubi wylegiwać się na słońcu.	Jest w nieustannym ruchu.

4 „Rekin – foka” – zabawa orientacyjno-porządkowa:

- nauczyciel rozkłada na podłodze linkę gimnastyczną
- uczniowie otrzymują szarfy w dwóch kolorach i ustawiają się w szeregu przodem do linki (szarfy czerwone to rekiny, a żółte – foki)
- zadaniem uczniów jest przeskakiwanie z jednej strony linki na drugą zgodnie z komendą nauczyciela („Rekiny! lub „Foki!”)

5 „W oceanie” – gra typu Mastermind:

<https://www.digipuzzle.net/kids/intheocean/puzzles/mastermind.htm?language=english&linkback=../../education/intheocean/index.htm>

- zapoznanie uczniów z zasadami gry
  - gra polega na odgadnięciu kodu i ustawieniu obrazków zwierząt w kwadratach w dziesięciu próbach
  - prawidłowe ułożenie obrazków prowadzi do następnego poziomu gry
- podział uczniów na zespoły
- układanie obrazków zwierząt w oparciu o kod
- podsumowanie działań uczniów

6 „Foki kontra rekiny” – zaproszenie do debaty:

- wyjaśnienie pojęcia: debata
  - debata – poważna i długa dyskusja na ważny temat (Sjp)
- zapoznanie z celami debaty
  - celem debaty jest przekonanie jej uczestników za pomocą argumentów
  - słuszności postawionej tezy
- wspólne ustalenie zasad debaty
  - szanujemy się wzajemnie, unikamy uwag o charakterze osobistym
  - słuchamy aktywnie (jedna osoba mówi, reszta słucha)
  - trzymamy się tematu debaty
  - nie przerywamy rozmówcy
  - mówimy krótko i na temat

7 „Ós poglądów” – przygotowanie do debaty:

- uczniowie zajmują miejsca na krzesłkach po dwóch stronach sali zgodnie ze swoimi poglądami dotyczącymi zachowania zwierząt w filmie
- jedna grupa to uczniowie, którzy są za fokami, druga – za rekinami
- pomiędzy nimi ustawiają się osoby, które nie mają zdania na ten temat
- po zajęciu miejsc wybrani uczniowie uzasadniają, dlaczego zajęli akurat to miejsce

8 „Kogo należy chronić: foki czy rekiny?” – debata:

- wymiana zdań i argumentowanie swoich wypowiedzi przez chętnych uczniów
- próby refleksji w odniesieniu do własnych i cudzych wypowiedzi
- podejmowanie prób obrony własnego zdania
- ewentualna zmiana miejsc po wysłuchaniu argumentacji kolegów
- wzajemne informacje zwrotne
- podsumowanie dyskusji przez nauczyciela
  - chronić należy wszystkie zwierzęta, bo wszystkie są ważnym elementem ekosystemu
  - foki są cennym wskaźnikiem poziomu zanieczyszczenia chemicznego w środowisku morskim, gdyż zanieczyszczenia te kumulują się w ich organizmach; foki stanowią ważny element łańcucha pokarmowego w wielu ekosystemach (żywią się pokarmem, którego jest najwięcej na danym obszarze lub który najłatwiej upolować)
  - rekiny są niezwykle istotnym elementem większości morskich łańcuchów pokarmowych; jako sprawne drapieżniki eliminują zwierzęta stare, osłabione lub chore – przyczyniając się do sprawnego i stabilnego funkcjonowania całego ekosystemu
  - brak fok czy rekinów w morskich ekosystemach powoduje duże i często niekorzystne zmiany ekologiczne

9 „Co chcę zmienić?” – zabawa dydaktyczna:

- uczniowie wcielają się w rolę aktywistów i przygotowują w zespołach krótkie przemówienie o tym, co chcieliby zmienić w zakresie ochrony fok i rekinów
- pozostali uczniowie udzielają informacji zwrotnej
- podsumowanie wypowiedzi uczniów

10 „Dlaczego warto debatować?” – burza mózgów:

- swobodne zgłaszanie pomysłów i wymiana poglądów
- wybór najtrafniejszych wypowiedzi
  - debaty uczą formułowania myśli i szybkiego przetwarzania zdobytych wiadomości
  - uczą krytycznego myślenia i zadawania pytań
  - rozwijają umiejętność współdziałania w grupie
  - uczą pokonywania stresu związanego z publicznym przemawianiem
  - ...

11 „Gdzieś w głębinach morskich fał” – zabawa ruchowa przy muzyce:

<https://www.youtube.com/watch?v=uYMe4FL23Vg> *

- swobodne interpretacje ruchowe

Scenariusz zajęć opracowała mgr Wiesława Twardowska, nauczycielka wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego.

„CZY WSPÓŁPRACA SIĘ OPŁACA?”

Cele ogólne:

- budowanie więzi i poczucia przynależności do grupy
- rozwijanie umiejętności współpracy w zespole
- wytworzenie atmosfery zaangażowania, wsparcia i przynależności do zespołu
- integracja grupy

Cele operacyjne:

Uczeń:

- odczuwa potrzebę przynależności do danej grupy
- rozumie istotę pracy zespołowej
- potrafi wyjaśnić, czym jest współpraca
- wie, jaki wpływ na efekty pracy ma współpraca
- potrafi aktywnie współpracować z członkami grupy
- wie, od czego zależy dobra atmosfera i współpraca w grupie
- zna zasady dobrej współpracy
- wymienia przykłady dobrej współpracy w grupie oraz zachowań przeszkadzających w skutecznej współpracy
- uczy się dyskusowania, wymiany zdań, argumentowania swoich wypowiedzi z umiejętnością uważnego słuchania partnera
- potrafi skonstruować ładowisko dla jajka i wieżę z makaronu we współpracy z rówieśnikami
- aktywnie uczestniczy w proponowanych działaniach

Formy pracy:

indywidualna, zespołowa i grupowa

Środki dydaktyczne:

komputery z dostępem do internetu, ekran, rzutnik; materiały do zabaw badawczych (dla każdego zespołu): (1) 1 jajko, słomki, kubki plastikowe, taśma klejąca, balony, kartki papieru; (2) słomki, patyczki do szaszłyków, taśma klejąca, plastelina, chrupki kukurydziane, patyki, pianki typu Marshmallow; kartki formatu A3, kolorowe kredki

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1 Nawiązanie do filmu „Foki kontra rekiny”:

- swobodne wypowiedzi uczniów na temat przygód bohaterów filmu oraz współpracy fok broniących się przed agresją rekinów

2 „Czy grupa może więcej zdziałać niż jedna osoba?” – swobodne wypowiedzi uczniów:

- dzielenie się spostrzeżeniami
- zapisywanie korzyści z pracy w grupie
  - szybsze wykonanie pracy/zadania
  - wzajemna pomoc i wsparcie

- dzielenie się pomysłami
- radość z pracy w grupie
- .....

3 „Co to jest współpraca?” – burza mózgów:

- przypomnienie zasad obowiązujących podczas burzy mózgów
- swobodne zgłaszanie pomysłów i wymiana poglądów
- wybór najtrafniejszych wypowiedzi
- podsumowanie wypowiedzi uczniów
  - współpraca to zdolność tworzenia więzi i współdziałania z innymi, umiejętność pracy w grupie na rzecz osiągnięcia wspólnych celów, umiejętność zespołowego wykonywania zadań i wspólnego rozwiązywania problemów (Wikipedia)

4 „Jak stworzyć zgrany zespół?” – oglądanie filmu Fundacji Uniwersytet Dzieci (4’33):

<https://www.youtube.com/watch?v=RkshS8GblFc>

- swobodne wypowiedzi na temat współdziałania strażackiego zespołu
- wymienianie innych grup współpracujących ze sobą
  - np. zespoły muzyczne, drużyny sportowe
- dzielenie się spostrzeżeniami na temat zasad dobrej współpracy

5 „Łądownisko dla jajka” – zabawa badawcza w zespołach:

<https://www.kmo.org.pl/pl/scenario/1544>

- podział uczniów na zespoły
- przygotowanie materiałów
- zapoznanie z zadaniem i zasadami pracy w zespole
  - zadaniem każdego zespołu jest zbudowanie z otrzymanych materiałów łądowniska/spadochronu dla jajka
- praca w zespołach
- porównywanie wyników pracy zespołów na forum klasy
- dzielenie się wrażeniami na temat współpracy w zespołach
- sprzątanie stanowisk pracy

6 „Budujemy wieżę” – zabawa badawcza w zespołach:

http://kmo1.home.pl/?strona=scenariusz&scenariusz_id=208

- podział uczniów na zespoły
- przygotowanie materiałów
- zapoznanie z zadaniem i zasadami pracy w zespole
  - zadaniem każdego zespołu jest zbudowanie z otrzymanych materiałów (i niczego więcej) jak najwyższej stojącej wieży
- praca w zespołach
- porównywanie wyników pracy zespołów na forum klasy
- dzielenie się wrażeniami i spostrzeżeniami na temat współpracy w zespołach
- sprzątanie stanowisk pracy

7 „Dlaczego warto współpracować” – próba dyskusji:

- wymiana zdań i argumentowanie swoich wypowiedzi przez chętnych uczniów
- próby refleksji w odniesieniu do własnych i cudzych wypowiedzi
- podejmowanie prób obrony własnego zdania
- podsumowanie dyskusji przez nauczyciela
  - współpraca i współdziałanie prowadzą do tworzenia wewnętrznych więzi wśród członków grupy, jak też rodzą ich poczucie tożsamości z zespołem, co zapewnia trwałe i sprawne funkcjonowanie tego zespołu na rzecz osiągnięcia wspólnych celów jego członków

8 „Co nam pomaga we współpracy?” – mapa myśli:

- dzielenie się własnymi doświadczeniami zdobytymi podczas wspólnej pracy w zespołach
- zapisywanie postaw i zachowań będących przykładem dobrej współpracy i współdziałania w grupie
- wymienianie zachowań przeszkadzających w skutecznej współpracy

9 „Kodeks dobrej współpracy” – tworzenie zbioru zasad postępowania:

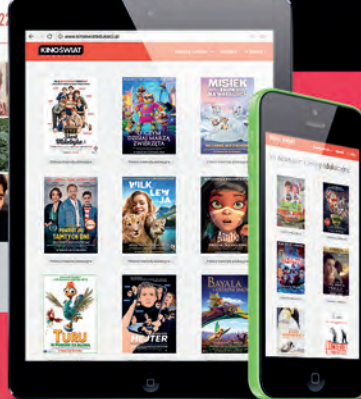
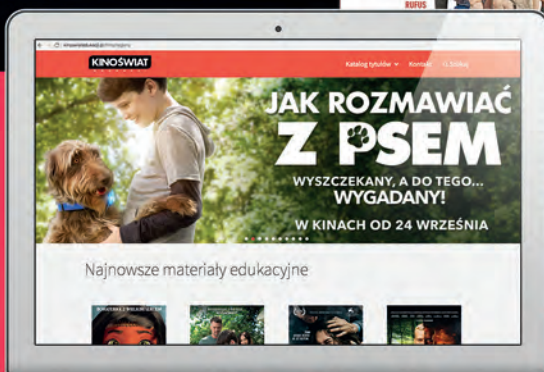
- wyjaśnienie potrzeby utworzenia kodeksu
- zapisywanie zasad zaproponowanych przez uczniów
- ozdabianie kodeksu rysunkami uczniów obrazującymi poszczególne zasady
- podpisywanie kodeksu przez wszystkich uczniów
- umieszczenie kodeksu w widocznym miejscu

10 „Na drugą stronę” – zabawa integracyjna:

- nauczyciel rozkłada na podłodze koce, na których stoją uczniowie podzieleni na zespoły
- zadaniem zespołów jest odwrócenie koca na drugą stronę, ale podczas zadania żaden uczestnik zabawy nie może dotknąć podłogi i wszyscy muszą cały czas znajdować się na kocu
- podsumowanie działań i osiągnięć uczniów

Scenariusz zajęć opracowała mgr Wiesława Twardowska, nauczycielka wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego.

KINOŚWIAT
E D U K A C J I

www.kinoswiatedukacji.pl

Materiały dydaktyczne, informacje o pokazach dla szkół:

Irena Kruglicz-Kamińska
Specjalista ds. edukacji filmowej
Kino Świat Sp. z o.o., ul. Belwederska 20/22, 00-762 Warszawa

tel. kom. +48 728 302 018
e-mail: irena.kaminska@kinoswiat.pl

Opracowanie graficzne Marek Mantużyk, strefaweb.pl

STREFAWeb.pl